

ČÁST C - ORIENTAČNÍ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ NA DÁLNICI

1 ZÁKLADNÍ POJMY

1.1 Všeobecně

V této části jsou stanoveny zásady pro užití, provedení a umístění značek ODZ na dálnici. Způsob užití a umístění značek ODZ vychází zejména z dopravního významu křižujících se pozemních komunikací a stavebního uspořádání křižovatky.

1.2 Rozdělení křižovatek

1.2.1 Všeobecně

Podle dopravního významu a stavebního uspořádání se křižovatky pro účely ODZ rozdělují na typ I a typ II. Podle místních podmínek konkrétní křižovatky lze s ohledem na zájem bezpečnosti a plynulosti provozu prvky ODZ stanovené pro křižovatku typu II užít i na křižovatce typu I.

1.2.2 Křižovatka typu I

Křižující pozemní komunikace je menšího dopravního významu. S přihlédnutím ke stavebnímu uspořádání křižovatky zpravidla postačuje umístění značek ODZ vedle vozovky. Značky nad vozovkou se umísťují zpravidla jen v případě, že umístění vedle vozovky neumožňují místní podmínky (protihluková stěna, most apod.).

1.2.3 Křižovatka typu II

Křižující pozemní komunikace je dopravně významná, tj. např. dálnice, SMV nebo jiná směrově rozdělená pozemní komunikace. Charakteristickým znakem je vysoké dopravní zatížení křižovatky a tomu odpovídající stavební uspořádání. Dopravní značky se užívají ve větším počtu a návěsti před křižovatkou se umísťují nad vozovkou.

2 UŽITÍ A PROVEDENÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK

2.1 Všeobecně

V této části jsou stanoveny zásady pro užití jednotlivých dopravních značek ODZ včetně příkladů jejich provedení. Obsahem této části nejsou značky, jejichž užití se na dálnici nepředpokládá.

2.2 Dopravní značky

2.2.1 Označení křižovatky (č. IS 6a)

2.2.1.1 Značka se symbolem výjezdu

- (1) Značka informuje o blížící se mimoúrovňové křižovatce s jinou pozemní komunikací (kromě dálnice) a o jejím čísle (obr. C1).

Obr. C1

- (2) Na značce se uvádí vzdálenost k nejbližší křižovatce a číslo výjezdu z křižovatky. Číslo výjezdu přibližně odpovídá staničení křižovatky. Vzdálenost uvedená ve spodní části značky se vztahuje k začátku klínu odbočovacího pruhu, případně k místu, kde průběžný pruh přechází do pruhu odbočovacího.
- (3) U křižovatky typu II se značka umísťuje ve vzdálenosti 2000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. U křižovatky typu I se značka umísťuje ve vzdálenosti 1000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu. Pokud stanovenou vzdálenost nelze s přihlédnutím k místním podmínkám dodržet, lze ji upravit. Na značce se pak uvádí skutečná vzdálenost zaokrouhlená na stovky metrů.
- (4) V případě dvou blízkých křižovatek, které nelze samostatně značkou č. IS 6a označit (např. nedostatečná vzájemná vzdálenost křižovatek nebo jiné důvody), se příslušné značky umístí společně před první křižovatkou s odpovídajícím údajem o vzdálenosti k dané křižovatce (obr. C2).

Obr. C2

- (5) V případě dvou blízkých odbočení (výjezdů) které nelze samostatně značkou č. IS 6a označit (výjezdy blíže než 1 km), se číslo výjezdu doplňuje velkými písmeny A – B. První výjezd ve směru staničení se označuje „A“, druhý „B“ (obr. C3).

Obr. C3

- (6) Symbol výjezdu s jeho číslem vycházející z příslušné značky č. IS 6a se užívá nad každou následující návěstí před křižovatkou uvádějící cíle ve směru odbočení.

2.2.1.2 Značka se symbolem dálničního uzlu

- (1) Značka informuje o blížící se mimoúrovňové křižovatce s jinou dálnicí a o jejím čísle (obr. C4).

Obr. C4

- (2) Symbol dálničního uzlu s jeho číslem vycházející z příslušné značky č. IS 6a se užívá nad každou následující návěstí před křižovatkou uvádějící cíle ve směru odbočení.

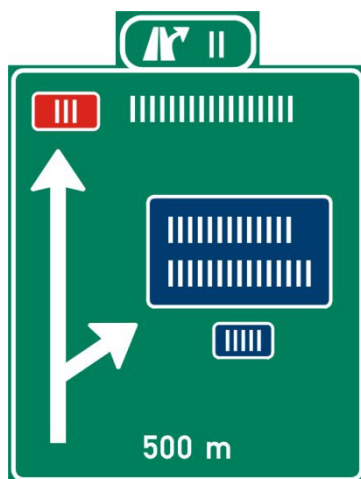
Zásady užití, provedení a umístění značky jsou stejné jako pro značku se symbolem výjezdu.

2.2.2 Návěst před křižovatkou (č. IS 6b)

- (1) Značka informuje o cílech ve směru přímo a ve směru odbočení na nejbližší křižovatce. Nad značkou je umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu (symbolem dálničního uzlu).
- (2) Ve směru přímo se uvádí zpravidla dálkový cíl (cíle), případně i doplňkový cíl přiřazený dané dálnici. Ve směru odbočení se uvádí zpravidla dálkový, doplňkový a blízký cíl (cíle) dosažitelný (případně přiřazený) po křižující silnici. Číslo dálnice nebo silnice se uvádí symboly značek č. IS 16a, č. IS 16b a č. IS 17.
- (3) Podle místních podmínek a stavebního uspořádání křižovatky se značka umísťuje vedle vozovky nebo nad vozovkou.
- (4) Pro barevné provedení značky platí zásady uvedené v kap. 1, čl.2.6.

2.2.2.1 Značka vedle vozovky

Značka se umísťuje po pravé straně jízdního pásu zpravidla ve vzdálenosti 500 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu, případně místem, kde průběžný pruh přechází do pruhu odbočovacího. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky (obr. C5).

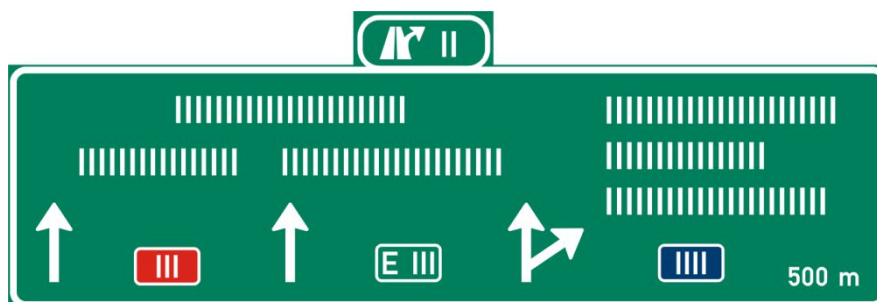

Obr. C5

2.2.2.2 Značka nad vozovkou

- (1) Značka vyznačuje počet a uspořádání jízdních pruhů (obr. C6). Značka se umísťuje tak, aby se šipky na značce nacházely přibližně nad osami příslušných jízdních pruhů.

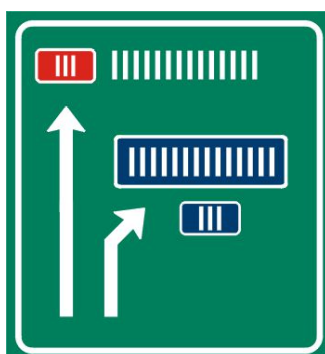
- (2) Značka se umísťuje zpravidla ve vzdálenosti 500 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu, u křižovatky typu II navíc i ve vzdálenosti 1000 m. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky.

Obr. C6

2.2.3 Návěst před křižovatkou (č. IS 6d)

- (1) Značka informuje o cílech ve směru odbočení, případně i ve směru přímo a o počtu a uspořádání jízdních pruhů. Značky se užívá se zejména v případě kolektorové vozovky nebo uvnitř složitější křižovatky (obr. C7).

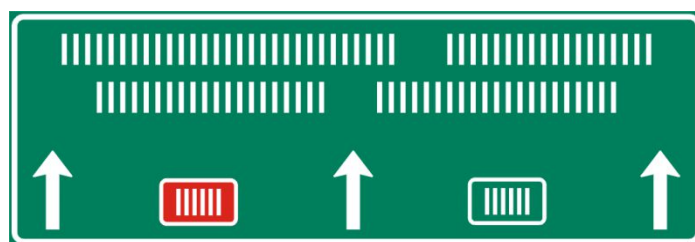
Obr. C7

- (2) Značka se umísťuje zpravidla vedle vozovky. Značky se užívá jako náhrada značek v případě, kdy není možné nebo účelné jejich umístění nad vozovkou, zpravidla se jedná o náhradu sestavy značek č. IS 6e a č. IS 6f.

Ostatní zásady pro barevné provedení značky a užití symbolů jiných značek jsou obdobné jako pro značku č. IS 6b.

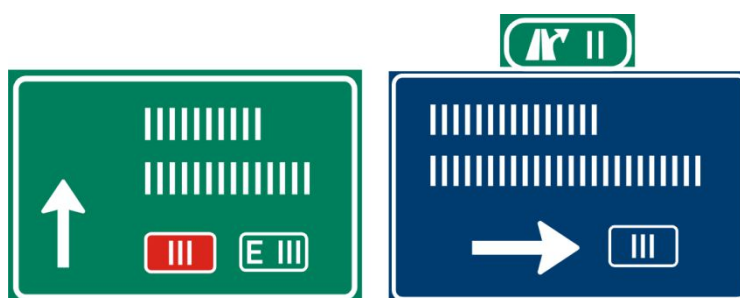
2.2.4 Směrová návěst pro směr přímo (č. IS 6e)

- (1) Značka informuje o cílech a počtu jízdních pruhů v přímém směru. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b pro přímý směr. Počet šipek na značce odpovídá počtu jízdních pruhů (v přímém směru). Značka se umísťuje tak, aby se šipky na značce nacházely přibližně nad osami příslušných jízdních pruhů (obr. C8).

Obr. C8

- (2) Značka se umísťuje zpravidla nad vozovkou. V takovom prípade šípky na značke vyjadňujú i spôsob řazení před křižovatkou. Užívá se zpravidla společně se značkou č. IS 6f nebo č. IS 6g a z toho se odvozuje vzdálenost umístění před křižovatkou.
- (3) V případě složitější křižovatky s odsazenými výjezdy lze značku umístit i po straně jízdního pásu u místa rozštěpu kolektoru a větve křižovatky. V takovém případě se zpravidla užívá společně se značkou č. IS 7a. Pokud z tohoto místa je na kolektorové vozovce vyznačen jeden jízdní pruh, je na značce č. IS 6e šípka jen po levé straně (obr. C9).

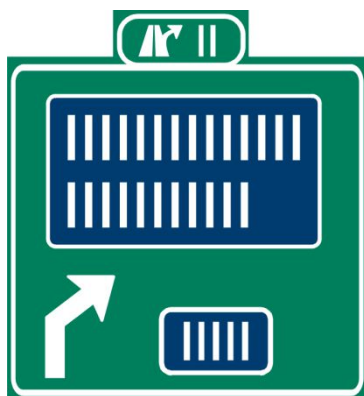

Obr. C9

Ostatní zásady pro barevné provedení značky a užití symbolů jiných značek jsou obdobné jako pro značku č. IS 6b.

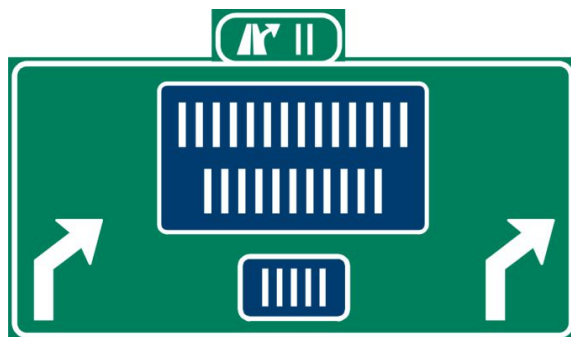
2.2.5 Směrová návěst před odbočením (č. IS 6f)

- (1) Značka informuje o cílech a počtu jízdních pruhů ve směru odbočení. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b ve směru odbočení. Nad značkou je umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu (obr. C10).

Obr. C10

- (2) Značky se užije v případě, pokud je v místě osazení průpletový (případně odbočovací) pruh již v plné šířce. Tato značka se užije i v případě, kdy původní průběžný jízdní pruh přechází v pruh odbočovací. Zde se doporučuje užití i značky předběžné.
- (3) Při umístění nad vozovkou se značka umísťuje vedle značky č. IS 6e. Značka se umísťuje tak, aby se šipka se na značce nacházela přibližně nad osou příslušného jízdního pruhu.
- (4) Při vyznačení dvou jízdních pruhů ve směru odbočení je značka v provedení se dvěma šipkami (obr. C11). Značka se umísťuje tak, aby se šipky na značce se nacházely přibližně nad osami příslušných jízdních pruhů.

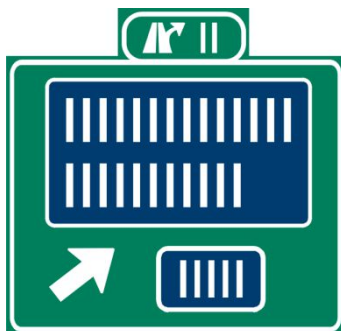

Obr. C11

Ostatní zásady pro barevné provedení značky a užití symbolů jiných značek jsou obdobné jako pro značku č. IS 6b.

2.2.6 Směrová návěst před odbočením (č. IS 6g)

- (1) Značka informuje o cílech a počtu jízdních pruhů ve směru odbočení. Na značce se opakuje informační údaje uvedené na značce č. IS 6b ve směru odbočení. Nad značkou je umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu (obr. C12).

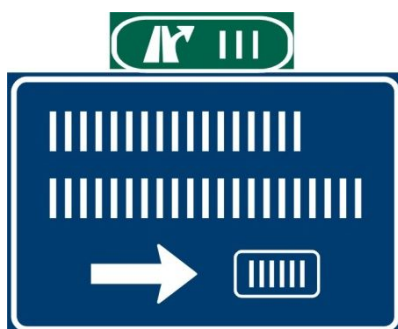
Obr. C12

- (2) Značka se umísťuje na úrovni začátku klínu odbočovacího pruhu. V případě stísněných poměrů lze značku výjimečně umístit na úrovni průběhu klínu odbočovacího pruhu.

Ostatní zásady pro provedení jsou obdobné jako pro značku č. IS 6f.

2.2.7 Směrová návěst pro odbočení (č. IS 7a)

- (1) Značka informuje v místě odbočení o cíli a směru odbočení. Na značce se opakují informační údaje uvedené na značce č. IS 6b ve směru odbočení. Nad značkou je umístěn symbol ze značky č. IS 6a s příslušným číslem výjezdu (obr. C13)

Obr. C13

- (2) Barevné provedení základní plochy a případné subplochy vychází z kategorie křižující komunikace. Při výjezdu na dálnici je základní plocha značky zelená, při výjezdu na silnici je základní plocha značky modrá, při výjezdu na místní nebo účelovou komunikaci je základní plocha značky bílá – viz kap. 1 čl. 2.6.2.
- (3) Při umístění nad vozovkou se značka umísťuje přibližně na úrovni přechodu podélné čáry souvislé (značka č. V 1a) ve značku „Šikmé rovnoběžné čáry“ (č. V 13).
Při umístění vedle vozovky se značka umísťuje na ostrůvku (v rozštěpu) mezi průběžným pruhem a pruhem pro odbočení po levé straně začátku výjezdové větve křižovatky.

Ostatní zásady pro barevné provedení značky a užití symbolů jiných značek jsou obdobné jako pro značku č. IS 6b.

2.2.8 Směrová tabule pro výjezd (č. IS 7b)

- (1) Značka informuje o číslu výjezdu a označuje místo odbočení (obr. C14). Značky se užívá v případě, kdy na ostrůvku mezi průběžným pruhem a pruhem pro odbočení není dostatek místa pro umístění značky č. IS 7a.

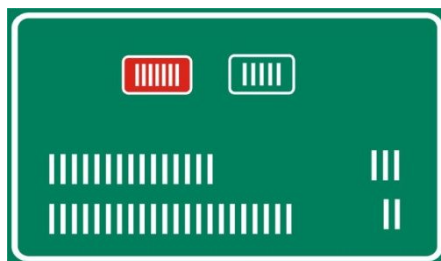
Obr. C14

- (2) Značka se umísťuje na ostrůvku (v rozštěpu) mezi průběžným pruhem a pruhem pro odbočení po levé straně začátku výjezdové větve.

Pro barevné provedení značky platí stejné zásady jako pro značku č. IS 7a.

2.2.9 Dálková návěst se vzdálenostmi (č. IS 8b)

- (1) Značka informuje o cílech a vzdálenostech v km k uvedeným cílům. Na značce se uvádí dálkové a doplňkové cíle příslušné k dálnici a dále významný cíl nacházející se v blízkosti následující křižovatky – obr. C15. Pokud je křižující komunikací silnice I. třídy, uvádí se příslušný blízký cíl. Pokud je křižující komunikací dálnice, uvádí se příslušný dálkový cíl.

Obr. C15

- (2) Údaj o vzdálenosti uvádí skutečnou vzdálenost k uvedeným cílům v km. Cíle se řadí v pořadí podle skutečné vzdálenosti k cíli. Pro cíl uvedený v subploše se do subplochy uvádí i jeho vzdálenost (obr. C16).
- (3) Zpravidla na posledních třech značkách před dálničním uzlem se vyznačují také dálkové cíle nacházející se na navazující dálnici. Tyto cíle se na značce graficky oddělují vodorovnou čarou a společně s cílem se uvádí také číslo dálnice, k níž se cíl vztahuje (obr. C16). V odůvodněných případech lze uvedený způsob označení užít i před křižovatkou s dopravně významnou silnicí I. třídy.

Obr. C16

- (4) Značka se umísťuje približne 100 m za koncom klínu pripojovacieho pruhu.

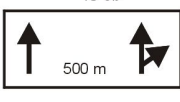
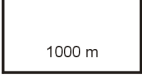
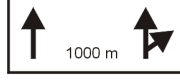

3 UMÍSTĚNÍ DOPRAVNÍCH ZNAČEK

3.1 Všeobecně

- (1) V této části jsou uvedeny zásady pro umístění dopravních značek ODZ ve vztahu ke křižovatce. Vzhledem k dopravnímu významu a stanoveným podmínkám pro stavební uspořádání dálnice jsou stanoveny i specifické podmínky pro umístění značek ODZ. Vzdálenosti umístění značek jsou vztaženy k začátku klínu odbočovacího pruhu, případně k místu, kde průběžný pruh přechází do pruhu odbočovacího. Příklady viz obr. C17 až obr. C21.
- (2) Pro umístění značek ODZ ve vztahu ke směru provozu platí některé dále uvedené odchylky od obecných zásad uvedených v TP 65.

3.2 Pořadí

Pořadí značek ODZ a jejich vzdálenost ve směru ke křižovatce s ohledem na typ křižovatky je schematicky uvedeno v následující tabulce.

SMĚR JÍZDY	ZNAČKA VZDÁLENOST	UMÍSTĚNÍ ZNAČKY	
		VEDLE VOZOVKY (křižovatka typu I)	NAD VOZOVKOU (křižovatka typu II)
	DÁLKOVÁ NÁVĚST cca 100 m za koncem klínu připojovacího pruhu	IS 8b 	IS 8b
	KŘÍŽOVATKA		
	VÝJEZD	IS 7a 	IS 7a
	NÁVĚST průplet nebo subtrakce nebo začátek nebo průběh klínu odbočovacího pruhu	IS 6f IS 6g 	IS 6e IS 6e IS 6f IS 6g
	NÁVĚST 500 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu	IS 6b 	IS 6b
	OZNAČENÍ 1000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu	IS 6a 	IS 6b
	OZNAČENÍ 2000 m před začátkem klínu odbočovacího pruhu		IS 6a

3.3 Umístění vedle vozovky

- (1) Vodorovná vzdálenost bližšího okraje značky od vnějšího okraje zpevněné krajnice je v rozmezí 1200 - 2000 mm. Při umístění za svodidlem je okraj značky vzdálen od líce pásnice minimálně o šířku předepsaného deformačního prostoru, maximálně 2000 mm od líce pásnice.
- (2) Spodní okraj značky je 1500 mm nad úrovní vozovky. Při umístění na ostrůvku rozpojení průběžné vozovky a větve křižovatky v případě rozdílného výškového vedení se údaj vztahuje k vozovce, která se nachází výše.

- (3) V zářezu se značka umísťuje vzdálenějším spodním okrajem 500 – 600 mm nad úrovní terénu. V takovém případě se připouští umístění bližšího okraje nad úrovní vozovky více než 1400 mm.

3.4 Umístění nad vozovkou

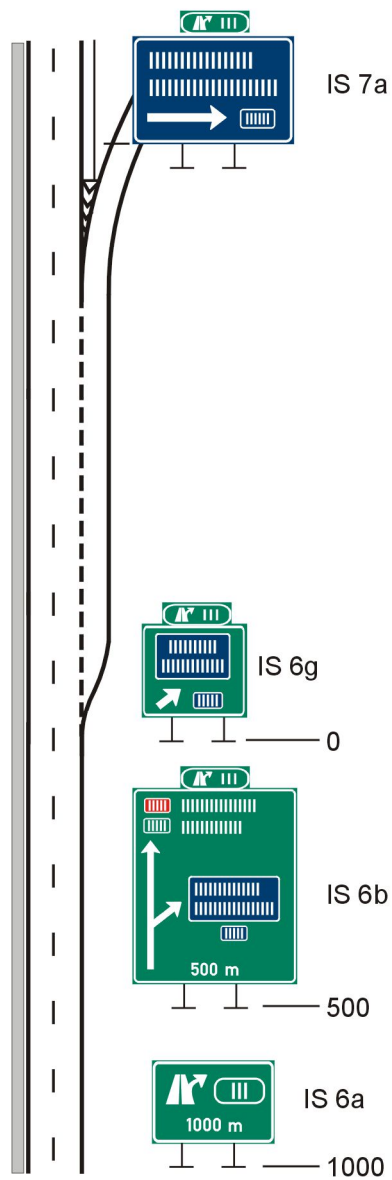
- (1) Volná výška mezi spodním okrajem značky a nejvyšším bodem vozovky v daném příčném řezu je nejméně 5,2 m. U značek prosvětlených nebo osvětlených vnějším světelným zdrojem se uvedená hodnota zvyšuje na 5,35 m.
- (2) V případě osvětlených značek se uvedený údaj vztahuje k nejnižší části konstrukce osvětlení. Při posuzování výšky značky umístěné nad vozovkou je třeba brát v úvahu její dostatečnou čitelnost a srozumitelnost, a to i s ohledem na rušivý účinek okolí.
- (3) Spodní okraj značky včetně může být nejvíce 5,5 m nad úrovní vozovky; u značek s vnějším spodním osvětlením se uvedená hodnota přiměřeně zvyšuje.
- (4) Proměnné značky (i zařízení pro provozní informace) se umísťují nad spodním okrajem nosné konstrukce (např. břevnem portálu). Podjezdná výška vztahující se k nosné konstrukci je nejméně 5,6 m.

3.5 Vzdálenost

Minimální vzdálenost mezi značkami ODZ a jinými dopravními značkami má být 100 m. To platí i pro vzdálenost od hlásek tísňového volání.

KŘÍŽOVATKA DÁLNICE SE SILNICÍ

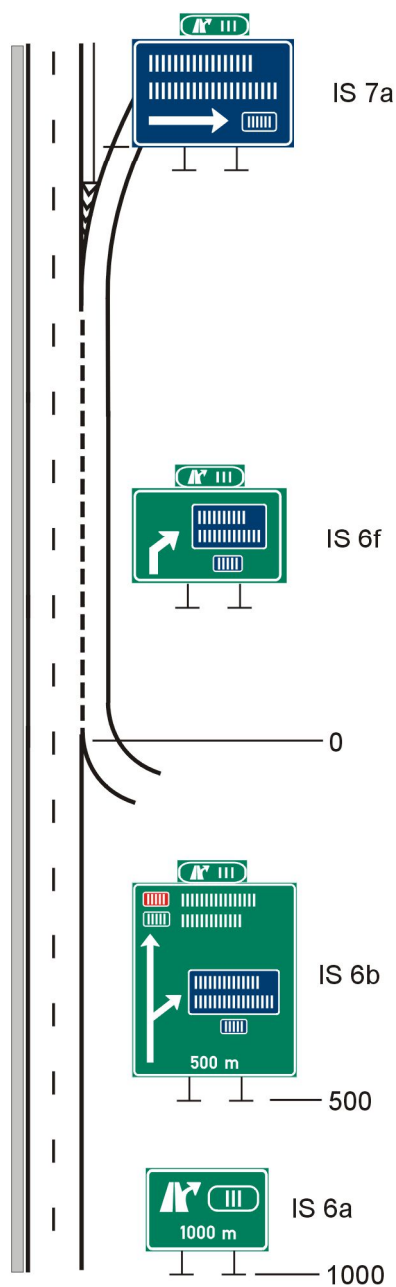
DVA PRŮBĚŽNÉ A JEDEN ODBOČOVACÍ JÍZDNÍ PRUH

Obr. C17

KŘIŽOVATKA DÁLNIČE SE SILNICÍ

DVA PRŮBĚŽNÉ A JEDEN PRŮPLETOVÝ JÍZDNÍ PRUH

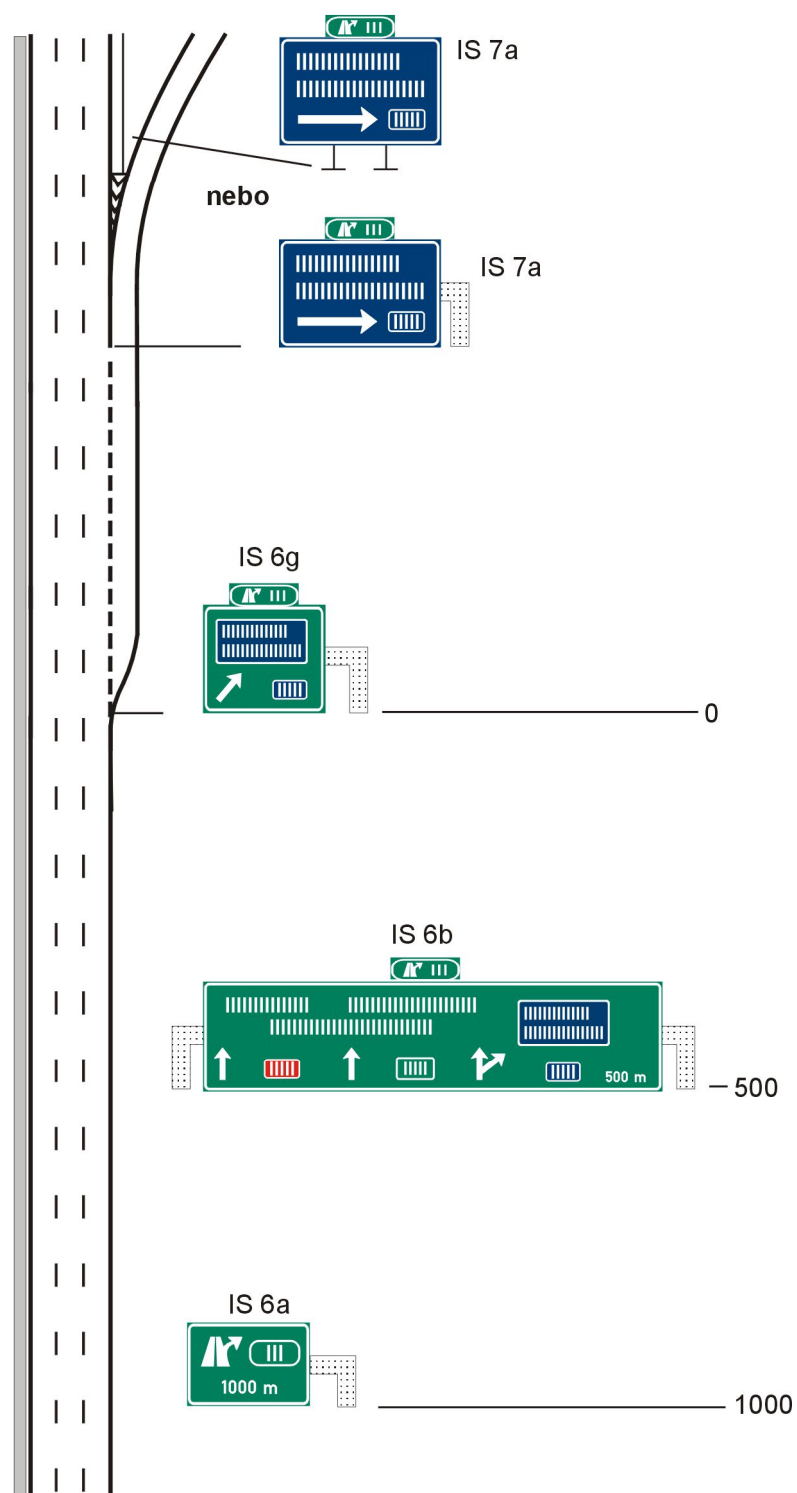

Obr. C18

KŘÍŽOVATKA DÁLNIČE SE SILNICÍ

TŘI PRŮBĚŽNÉ A JEDEN ODBOČOVACÍ JÍZDNÍ PRUH

KŘÍŽOVATKA TYPU I

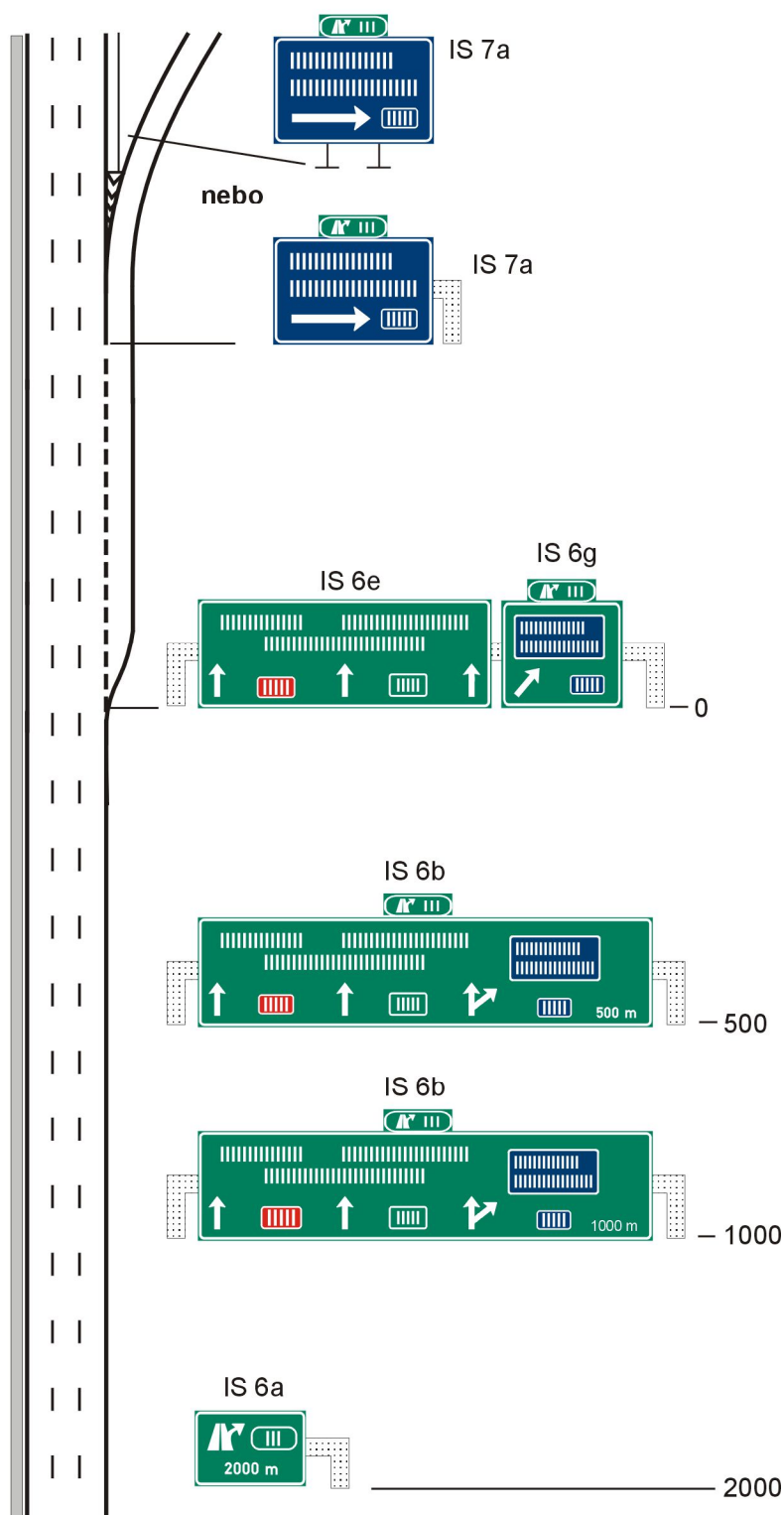

Obr. C19

KŘÍŽOVATKA DÁLNICE SE SILNICÍ

TŘI PRŮBĚŽNÉ A JEDEN ODBOČOVACÍ JÍZDNÍ PRUH

KŘÍŽOVATKA TYPU II

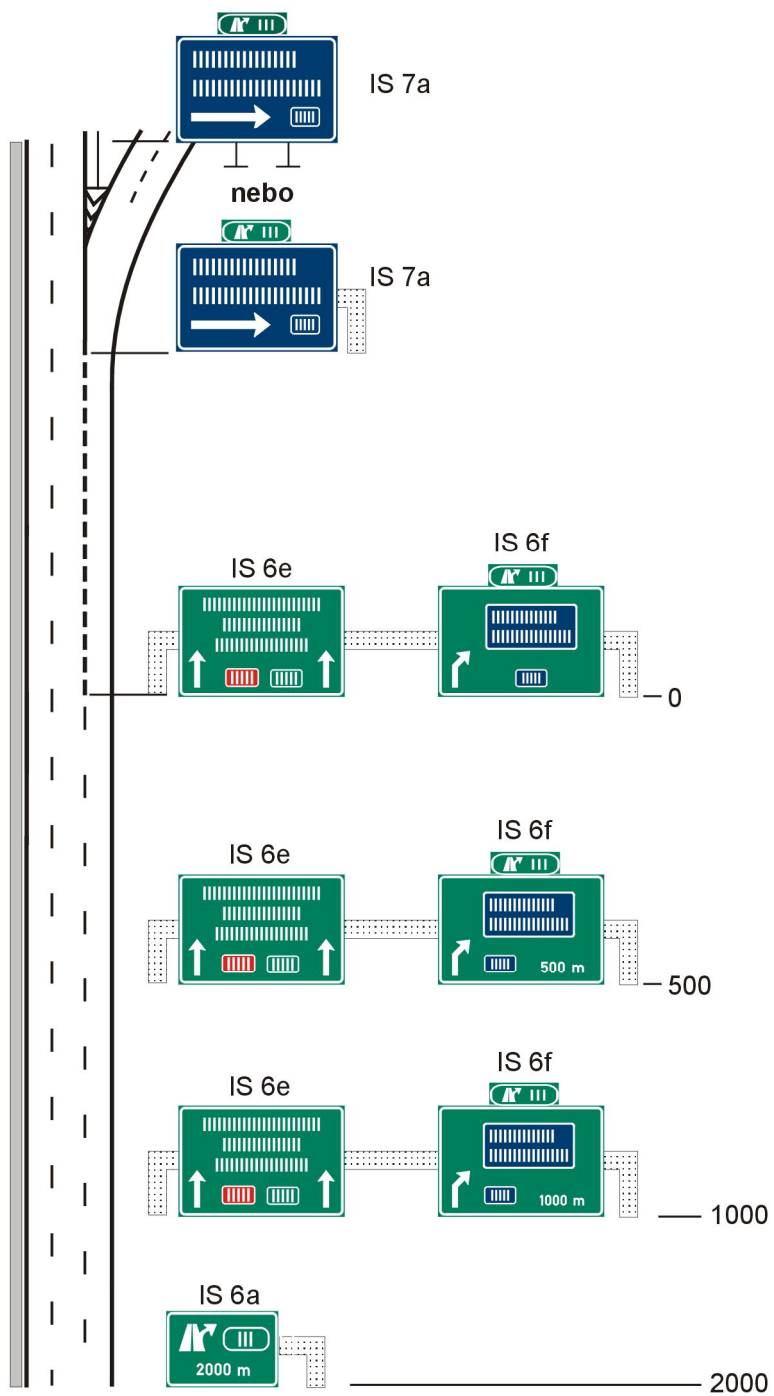

Obr. C20

KŘÍŽOVATKA DÁLNIČE SE SILNICÍ

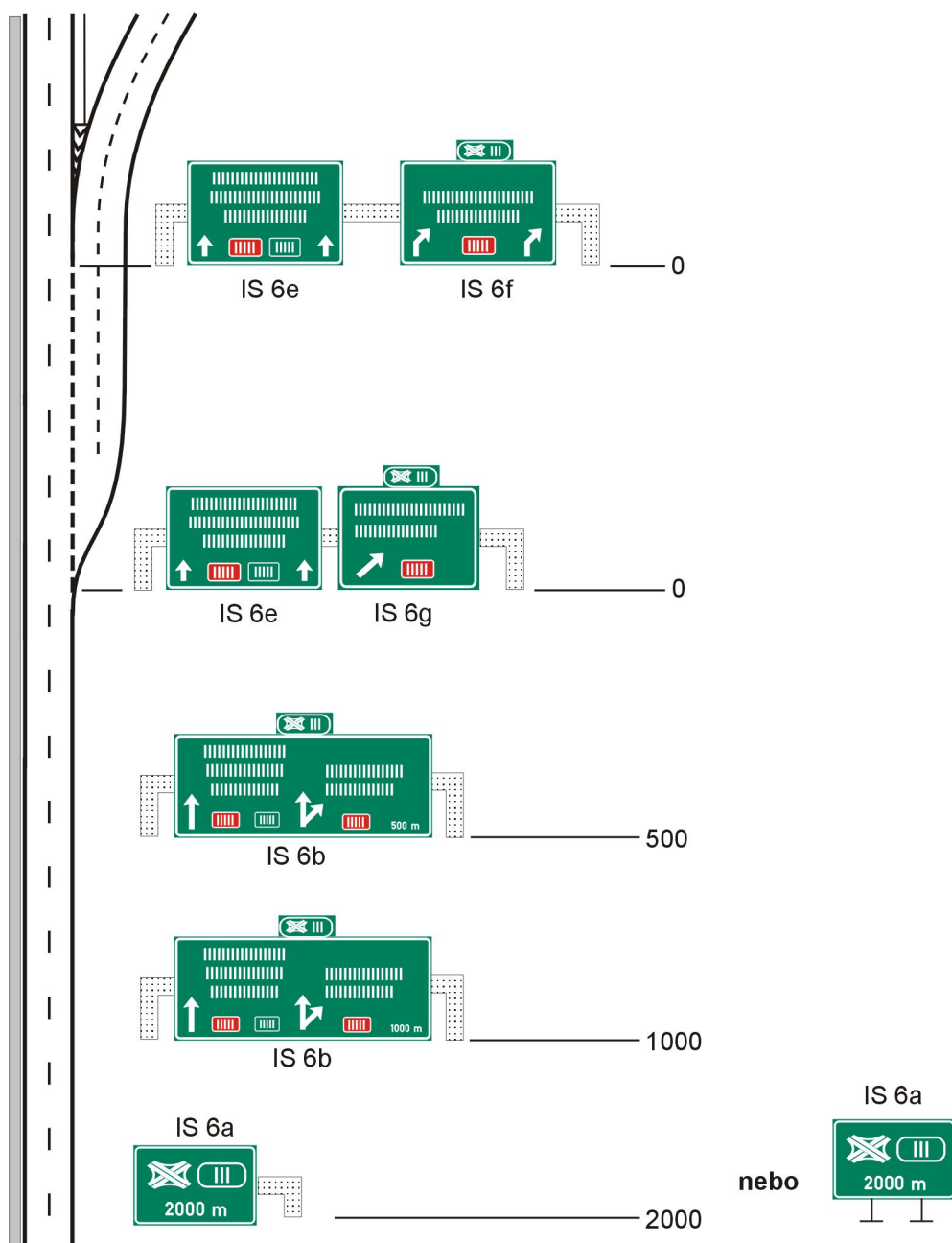
PŘECHOD PRAVÉHO PRŮBĚŽNÉHO JÍZDNÍHO PRUHU V ODBOČOVACÍ PRUH (SUBTRAKCE)

KŘÍŽOVATKA TYPU II

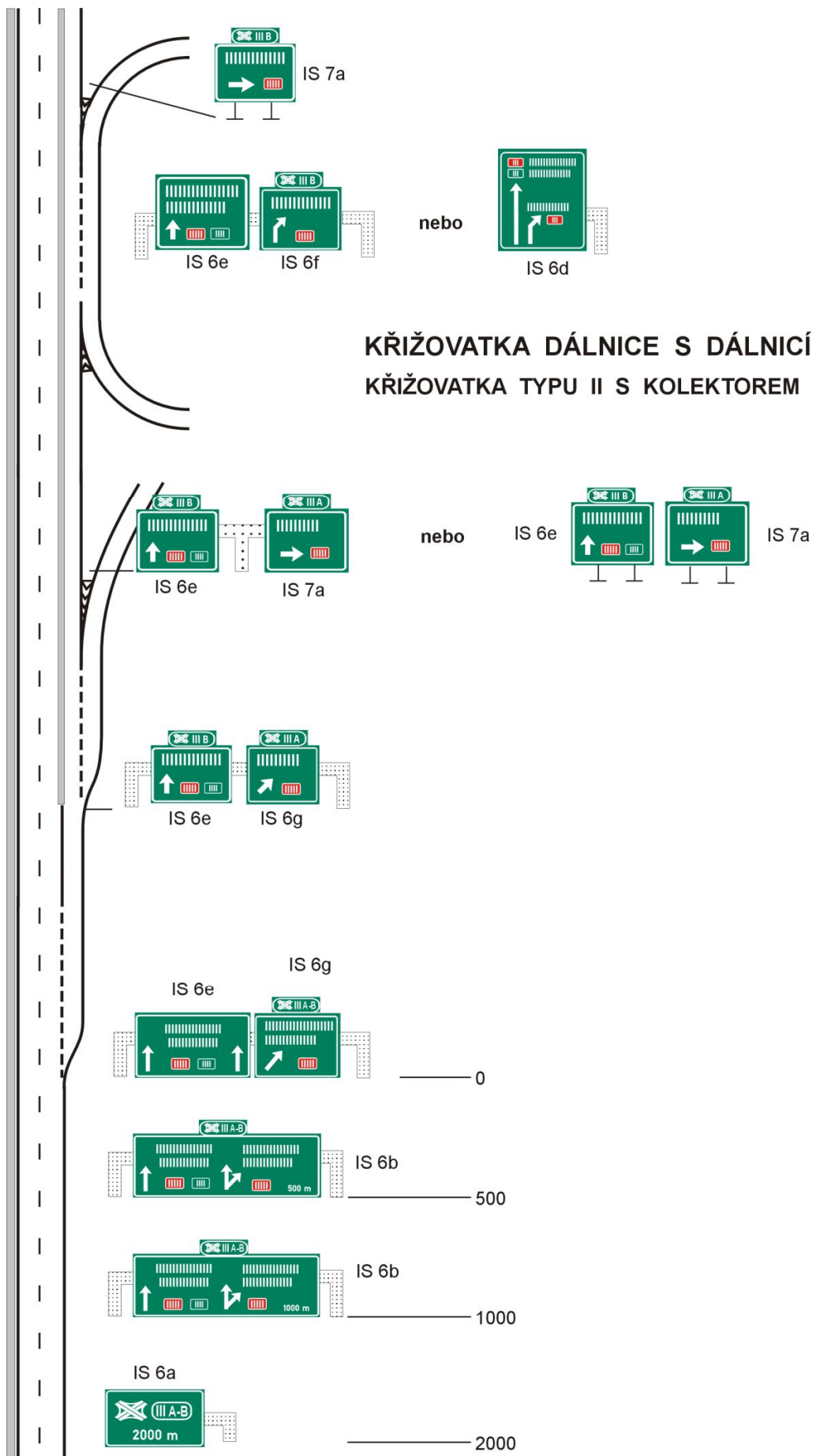

Obr. C21

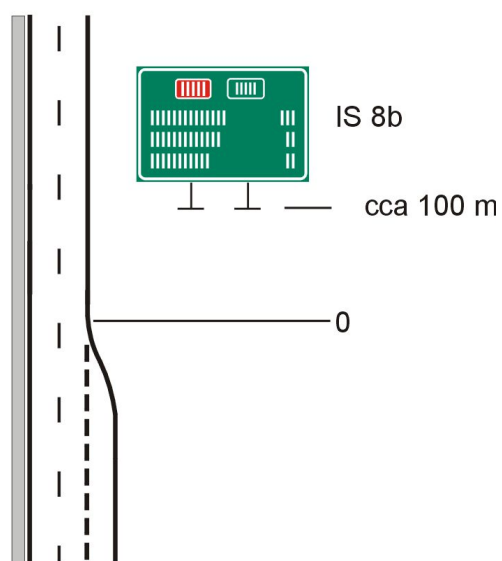
KŘÍŽOVATKA DÁLNICE S DÁLNICÍ DVA PRŮBĚŽNÉ A DVA ODBOČOVACÍ PRUHY

Obr. C22

POTVRZENÍ SMĚRU

Obr. C24

4 NASÁVACÍ OBLAST

4.1 Vymezení oblasti

Při vymezení oblasti, ze které je směřování provozu značkami ODZ účelné nebo nezbytné, je nutno vycházet z konkrétního uspořádání silniční sítě, situování a vedení ostatních kapacitních komunikací, existenci doprovodných komunikací k dálnici apod.

Doporučují se základní kritéria:

- ze silnic I. třídy směřovat provoz k dálnici ze vzdálenosti min. 15 km, doporučená vzdálenost 20 km
- ze silnic II. třídy směřovat provoz k dálnici ze vzdálenosti min. 10 km, doporučená vzdálenost 15 km
- z ostatních komunikací směřovat provoz k dálnici ze vzdálenosti cca 5 km.

4.3 Dopravní značky

Základními prostředky ODZ jsou v nasávací oblasti směrové tabule pro příjezd k dálnici. Tyto značky se umísťují společně se směrovými tabulemi označujícími cíle na ostatních komunikacích.

Obsah a grafické provedení směrových tabulí pro příjezd k dálnici se odvozuje z konkrétního místa a účelu užití.

Bezprostřední směr na těleso dálnice označují směrové tabule před nájezdem na dálnici.

4.3.1 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (č. IS 1a až č. IS 1c)(bez uvedení cíle)

Značka informuje o směru k dálnici ze širšího území v rámci nasávací oblasti. Značky se užíje vždy, kdy je směr pro cíle přiřazené k dálnici společný (obr. C25). Takové označení zpravidla postačuje až k místu (křižovatce), kdy je nutno směry k určeným cílům rozdělit. Značky lze dále užít i při dalším pokračování k trase dálnice (obr. C28).

Výhodou užití značky uvádějící jako cíl dálnici obecně (bez uvedení cíle) je skutečnost, že se tím nekomplikuje vyznačení směru k cíli, který je z daného směru dostupný i po jiné komunikaci (nepoplatněné), než je dálnice.

Obr. C25

4.3.2 Směrová tabule pro příjezd k dálnici (č. IS 1a až č. IS 1c) (s uvedením cíle)

Značka informuje o konkrétním cíli dostupném s využitím dálnice a směru k dálnici. Značky se užívá v nasávací oblasti v případech (před křižovatkami), kdy je rozdělení cílů a směru k dálnici účelné a dopravně výhodné (obr. C26).

Při další vyznačování směru k dálnici za takovou křižovatkou zpravidla opět postačuje užití značky se symbolem dálnice (obr. C28).

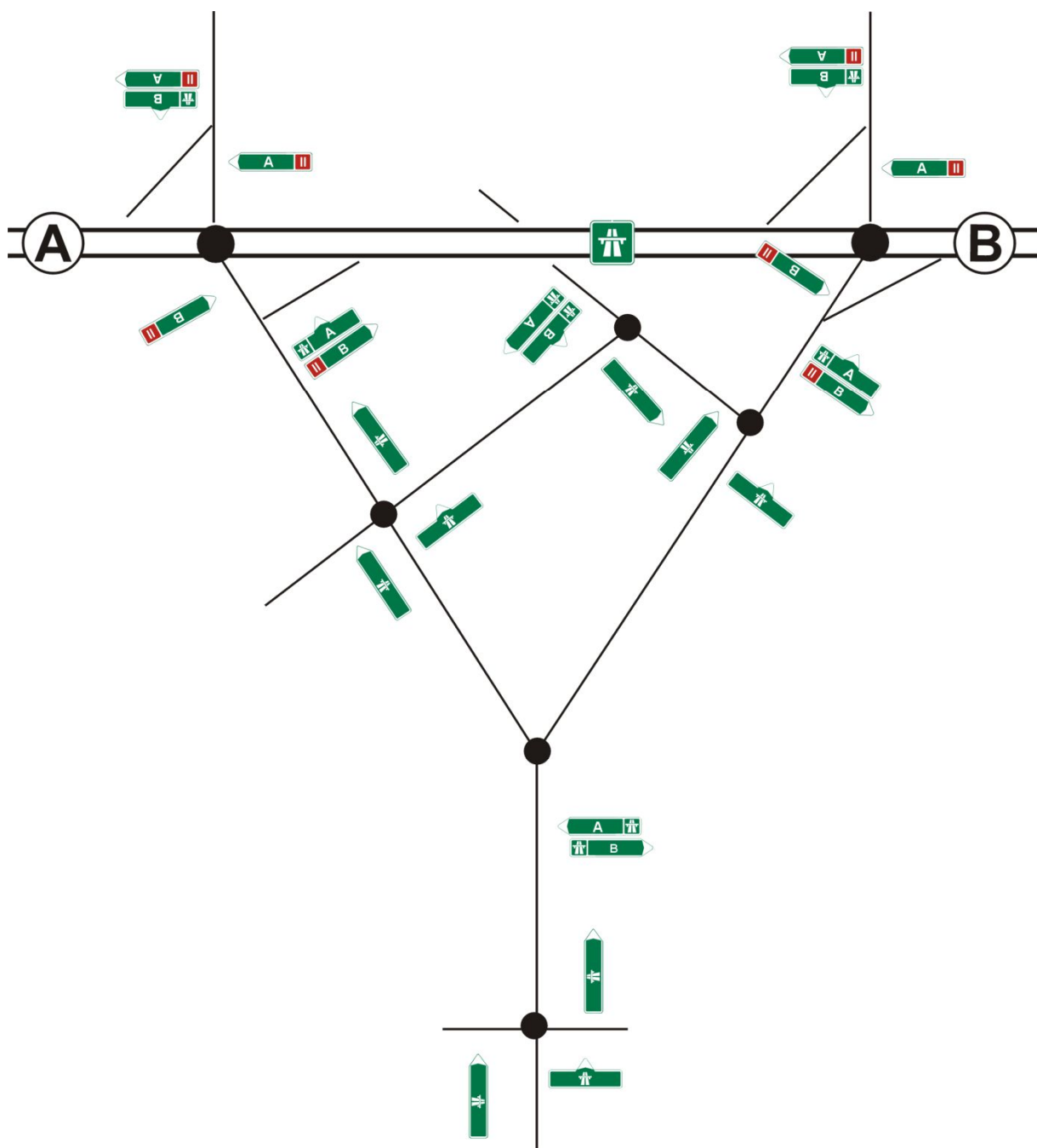
Obr. C26

4.3.3 Směrová tabule před nájezdem na dálnici (č. IS 1d až č. IS 1f)

Značka informuje o cíli, číslu a směru k dálnici přímo, vlevo nebo vpravo. Značky se užívá před křižovatkou s nájezdovou větví dálnice, je tak poslední značkou ODZ před najetím na těleso dálnice (obr. C27).

Obr. C27

Obr. C28